

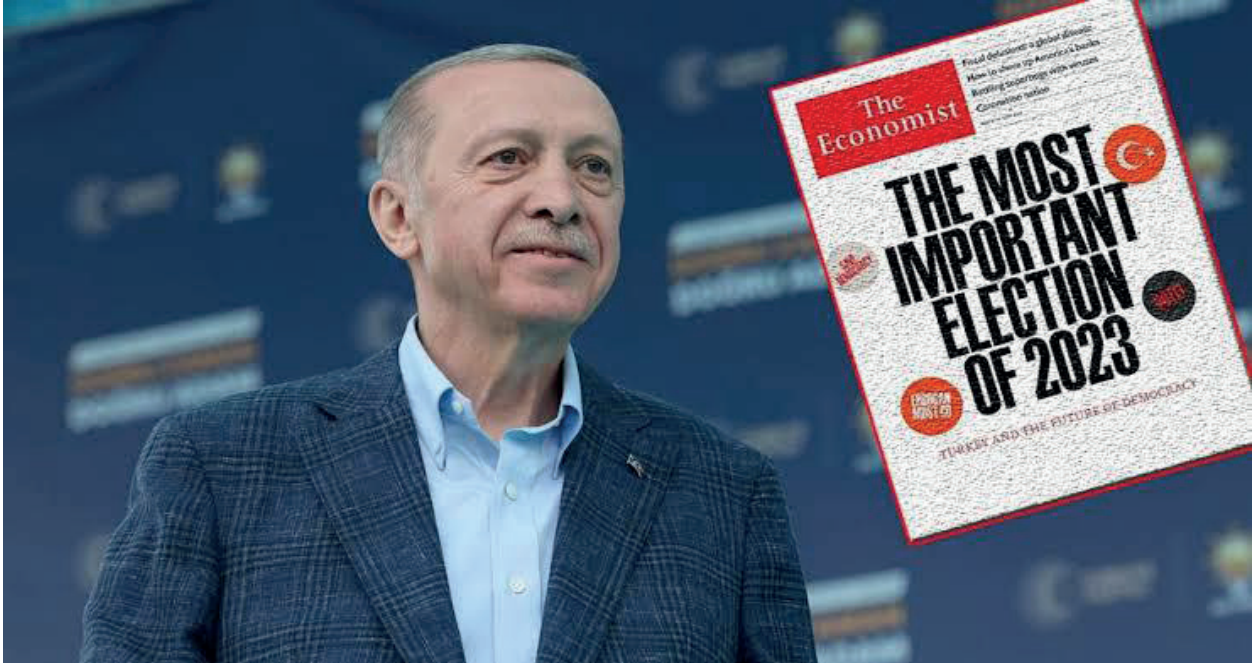
2023 Seçimleri ve Avrupa Medyası

Hazırlayan: Elif Şahin

2023 Seçimleri ve Avrupa Medyası

Tüm dünyanın yakından takip ettiği 2023 Seçimleri, tarafların iç politika vaatlerinden ziyade ortaya koydukları farklı dış politika perspektifleri çerçevesinde şekillendi. Cumhuriyet İttifakı müstakil ve çok yönlü dış politikaya devam edilmesi yönünde bir seçim vaadi ortaya koyarken; Millet İttifakı ise Batı'nın tahakkümüne girmeye razı, edilgen karakterli bir Türkiye vaadi ile sahadaydı. "Bağımsız dış politika mı, güdümlü dış politika mı?" seçeneklerinin arasında gerçekleşen seçimlerde Türk Milleti tercihini bağımsız bir dış politikadan yana kullanarak bir kez daha "Recep Tayyip Erdoğan" dedi.

2018-2023 döneminde ilk kez deneyimlenen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, tüm dünyayı sarsan Covid-19 pandemisi, Ukrayna-Rusya Savaşı gibi küresel sınavları başarıyla atlattı. Yeni sistemin ilk döneminde yaşanan tüm global krizlere rağmen Türkiye, Cumhuriyet tarihinin en dinamik ve en güçlü dış politika hamlelerine imza attı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ulusal güvenlik, çıkar ve egemenlik haklarını korumayı önceleyen dış politikasının bir sonucu olarak Libya'dan Karabağ'a, Suriye politikasından Türk Devletler Teşkilatı'nın kurulmasına kadar birçok başarıya imzaya atıldı. Söz konusu dış politikanın pratikteki yansımalarından biri de İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya üyelikleri konusunda Türkiye'nin karar verici konumuna gelmesi oldu. Türkiye Finlandiya'nın üyeliğini kabul

ederken; teröre karşı gereken mesafeyi koyamayan İsveç'i terör konusunda yeni yasal düzenlemeler yapmaya mecbur bırakacak bir zemin inşa etti. Türkiye'nin Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde kendi bölgesinde, Ortadoğu'da, Balkanlar'da, Türk dünyasında, Güney Asya'da ve hatta Afrika'da nüfuz alanı oluşturabilen bir uluslararası oyuncu haline gelmiş olması, bununla beraber dış politikaya Batı perspektifi ile bakmayı reddetmesinin bir çıktısı olarak seçimler tüm dünyayı yakından ilgilendiren bir enstrüman haline geldi. Öyle ki özellikle Avrupa, Türkiye'de daha zayıf ve düşük profilli bir siyasetçinin iktidara gelmesi ve bölgesel politikalarda daha iddiasız bir tavır takınması noktasındaki beklentisini perdelemek ihtiyacı hissetmeyecek bir taraflılık ilan etti. Zira Türkiye'de yaşanabilecek olası bir siyasi değişim birçok bölgede referans niteliğinde algılanabilecekti. Avrupalı analistler, düşünce kuruluşları ve siyasiler Millet İttifakı'nın ideolojik olarak heterojen ve kırılğan bir siyasi yapıya sahip olduğunun farkında olmasına rağmen bunun güçlü bir Erdoğan yönetimine göre daha tercih edilebilir bir alternatif olduğu konusunda hemfikirler.

Demokratik toplumlarda medyanın dördüncü kuvvet olarak tarafsızlık ilkesiyle tavır alması beklenirken, Batı medyası üçüncü kol faaliyetleri ile Erdoğan karşıtlığını bir kampanyaya dönüştürdü. Özellikle Fransa, Almanya ve İngiltere basınında Türkiye seçimlerine dair yapılan değerlendirmelerde, iktidarın devam etmesi durumunda, ekonomi ve dış politika alanlarında karamsar bir tablonun ortaya çıkabileceği konusunda sayısız analiz yayınlandı.

İngiliz The Economist dergisi seçimlerin ilk turundan hemen önce sosyal medya hesabının kapak fotoğrafında “Erdoğan’ın gitmesi için oy ver” çağrısı yaparak muhalif seçmeni konsolide etmeyi hedefledi. 6 Mayıs 2023 tarihli yayınının kapağında “Demokrasiyi kurtar, Erdoğan gitmeli” sloganıyla çıkan dosya haberde, Erdoğan’ın anketlerde geride olduğu ve yirmi yıllık iktidarını büyük ihtimalle kaybedeceği vurgusu öne çıktı. 14 Mayıs seçimlerine kadar sadece internet sitesi üzerinden Türkiye karşıtı 15 haber paylaşarak Erdoğan karşıtlığını agresif şekilde sürdürdü.

Fransız L’Express dergisi 4 Mayıs tarihli sayısının kapağında “Erdoğan, kaos, risk” sloganıyla duyurduğu dosya haberde Erdoğan’ın yenilmesi halinde iktidardan ayrılmayı reddetme ihtimalinin bulunduğu iddia etti. Yine Fransız Le Point dergisi 4 Mayıs tarihli kapağına Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın fotoğrafını koyarak “Erdoğan, diğer Putin” başlığını kullandı. Dergide yayınlanan dosya haberde, Avrupa kamuoyunun zihnindeki olumsuz Putin algısını kullanarak, Erdoğan-Putin analojisi kurmaya çalıştı. Fransız düşünce kuruluşu Montaigne Enstitüsü tarafından haftalık yayımlanan raporların birinde, yazar ve akademisyen Soli Özel imzasıyla “Türkiye’de seçimler: Umudun korkuya karşı zaferi” başlıklı yine muhalefete destek veren bir değerlendirmeye yer verildi.

Alman Der Spiegel dergisi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı kapağına taşıdığı sayısında "Erdoğan seçimi kaybederse, Donald Trump'ın kongreyi bastırması gibi taraftarlarını kışkırtıcı bir eyleme girişebilir" yorumlu geniş bir dosya habere imza attı. Analizinde Kılıçdaroğlu'nu "ABD'de tabuları yıkan Obama'ya" benzetti. Yine Alman Bild gazetesi, "Erdoğan sona mı geldi? Katı otokrasisi 20 yıl sonra dağılıyor mu?" başlıklı yazısında, seçimlere iki hafta kalan Erdoğan'ın nefesi tükenmek üzereymiş gibi görüldüğünü yazdı.

Avrupa medyası, kamuoyunda Erdoğan'ın kaybedeceğine dair bir beklenti inşa etmek için sistemli bir çalışma yürütürken; bu kampanyanın referans kaynağını Türkiye'de muhalefetle iltisaklı çalışan bir takım araştırma şirketleri besledi. İktidarın değişmesine dair temennilerini

bir öngörü haline getiren bu değerlendirmeler, Avrupa'daki elit muhataplarını etkileme imkânına sahipti ancak ne Türkiye'deki seçmen ne de Avrupa'daki Türk diasporası için bekledikleri etkiyi yaratmadı. Birinci turdan hemen sonra, muhalefetin özellikle milliyetçi seçmenin desteğini alabilmek için söylem değişikliğine gitmesi ve göçmenler üzerinden inşa ettiği saldırgan iletişim dili Avrupa medyasında da rahatsızlığa sebep oldu. İçerde ve dışarda yürütülen algı kampanyalarına rağmen Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın sandıktan güçlü bir destekle çıkması, Avrupa medyasının geri adım atmasına sebep oldu. 28 Mayıs seçim sonuçlarıyla beraber Avrupa medyası da bu zaferi kabul etmek zorunda kaldı.

Fransız Le Monde gazetesi 29 Mayıs 2023 günü yayınladığı haberde, seçim sonuçlarını "Yenilmez Erdoğan" başlığıyla duyurdu ve Erdoğan'ı Türkiye'nin, Mustafa Kemal Atatürk'ten sonra en popüler lideri olarak tanımladı. Seçim öncesinde "Türkiye'de kaos ve riski" uyarıları yapan Fransız L'Express dergisi, seçimden sonra "Türkiye: Durdurulamaz Erdoğan karşısında muhalefetin büyük bunalımı" başlığı ile çıktı. Dosya haberde "hangi diktatör 2. tura katılmak zorunda kalır?" diye sordu. Seçimlerde muhalefetin yayın organı olmak vazifesini üstlenen İngiliz The Economist dergisi de geri adım atarak "Erdoğan'ın partisi ve Cumhur İttifakı olarak bilinen blok, rahat bir çoğunluğu elinde tutmayı başardı" ifadesini kullandı. Seçim süresince Cumhurbaşkanı Erdoğan için anti-propaganda yapan Alman Bild gazetesi, seçimden sonraki ilk sayısında "Almanya'da Erdoğan'ın ezici zaferi" başlığı ile çıktı; haberde "Almanya'da oy kullananların büyük çoğunluğu Erdoğan'ın devam etmesini istiyor" denildi. Der Tagesspiegel gazetesi "Türk muhalefeti büyük bir darbe aldı" başlıklı haberinde, altı partiden oluşan birleşik muhalefetin "büyük çeşitliliğine rağmen, iktidardaki cumhurbaşkanına karşı çoğunluk sağlanamamış olması dikkat çekici" yorumunda bulundu.

Turkey faces runoff election as Erdogan survives first test

Turkish election could go to second round as Erdoğan attempts to claim victory

Tight vote count could go to runoff as opposition leader Recep Tayyip Erdoğan's two decades of dominance...

Turkish elections - latest updates

Turkey Latest: Erd Unclear If Vote Wil

updated 35m ago

Traders Brace for Volatility as Turkey Awaits Election Outcome

Early Vote Count Shows Erdogan Below 50% in Turkish Election

Turkey's Erdogan says he could still win, would accept proposal for runoff

Bu süreç, Avrupa medyasının Türkiye'deki seçimleri etkilemek üzere yoğun bir kampanya yürüttüğü ancak istediği sonuca ulaşamayınca söylem değiştirerek halkın iradesini kabul etmek zorunda kaldığı bir dönem olarak hafızalarda yerini koruyacak. Batı dünyası, Erdoğan liderliğinde küresel aktör olma vasfını kazanan Türkiye'nin önünü kesmek için ciddi bir çaba harcadı. Ancak 28 Mayıs'ta ortaya çıkan tablo, Erdoğan'ın yalnızca Türkiye değil, geniş bir coğrafya için uzunca bir süre daha etkisini sürdüreceğini gösterdi. Başka bir ifadeyle, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2023 seçimlerinden zaferle çıkması hem bölgesel hem de uluslararası barış ve istikrarın korunmasını gözetilen dış politika çerçevesinin yeni dönemde de uygulanacağını ilânı oldu. Bu doğrultuda, uluslararası sistemi etkileyen tüm krizlerde önemli bir rol üstlenen Türkiye'nin önümüzdeki süreçte uluslararası sistemdeki özgül ağırlığının daha da artacağını söyleyebiliriz.